

מאמר

חיים ושרום

בענינים הנוגעים בשלוי בין איש לאשתו

ובין אדם לחבירו

מבעל המחבר ספר יאשר בארץ

הקונטרס ניתן להשיג אצל המחבר

חנם אין כסף

וגם אצל מוכרי ספרים וכוללים

הראשי ישיבות ומנידי שעורים ומחנכים ורכנים אשר ימצאו
לנכון להפיץ הקונטרס בין תלמידיהם בפרט לעת מצוא להכנסם
לחופה. הננו מוכנים לשלוח כמה שירצו בלי שום תשלומין.

הגנבי רוצה להקדים בצרכת החתימה של תפלת שמינה עשרה נשים שלום טובה
וצרכה חיים חן וחסד ורחמים עלינו ועל כל ישראל עמך, צרכנו אבינו כולנו
כאחד צבור פניך כי צבור פניך נתת לנו ה"א תורה חיים ואהבת חסד, ולדקה יצרכה
ירחמים וחיים טובים ושלום וכו', וכמו שמלינו בצרכת כהנים שמסיימת יצרכך ה'
וישמרך, יאר ה' פניו אליך וכו' יישם לך שלום, וכמו שמלינו בסיום המשניות אמר
השב"י לא מלא הקב"ה כלי מחזיק צרכה לישראל אלא בשלום, שנא' ה' עוז לעמי יתן
ה' יצרך את עמו בשלום. יצמדרש איתא גדול השלום שכשמלך המשיח יבא אינו פותח
אלא בשלום שנא' מה גאוי וגו' משמיע שלום, ידרשו ז"ל עושה שלום יצורא את הכל,
אם יש שלום יש הכל ואם אין שלום אין כלום. יודיע הדרש (תהלים קמ"ז) השם
גבולך שלום חלב חטים ישביעך, ויחפרש מלמעלה למטה וממטה למעלה, ע"י שיהי
שלום בגבולך - ע"י חלב חטים ישביעך, וכמו שאמרנו שהצרכה מלוי' בזכות אשתי
כענין שאמרנו חוקירו לנשיכו כי היכי דתתעוררו, וכ"כ אמרו הדרש להיפוך ג"כ, ע"י
שחלב חטים ישביעך - ע"י השם גבולך שלום, כי בלאו זה ח"ו הדלות מביא קטטה
לבית.

וידוע מ"ש בהקדמה בספר מסינת ישרים, שלא בא בספרינו לחדש דברים חדשים, רק
לעורר ולהזכיר דברים פשוטים שישים אותם אל לבו, כי מחמת רוב פשטותם
הם נשכחים. ודוד המלך ע"ה אומר מי האיש החפץ חיים אובד ימים לראות עוב
ללור לשונך מרע ושפחך מדבר מרמה, סור מרע ועשה טוב בקש שלום ורדפהו, ואם
נשים אל לבנו בפשטות דבריו הקדושים אזי לא יחסר לנו כל טוב בזה ובזה, וכידוע
מספרי"ק מי שמדבר לה"ר על חברו פשוט ממשיך ע"י העבירות של חברו על עצמו,
ולחיפוך, מעש"ט ומלוות שלו יחולו על ראש חברו שדיבר עליו לה"ר, וכ"כ איתא
בספרי"ק, שלמעלה כ"פ אין דנין את האדם זולת אחרי שכאן למטה אחד דיבר עליו
לה"ר, וע"י שהוא דיבר עליו סרה ע"י נחמה ח"ו גזר דינו מלמעלה, וממש נחקיים על
ידו כי באפס הרגו איש.

ויש לנו כמה פסוקים לפרשם בצחינות הנ"ל אבל לא המדרש עיקר אלא המעשה
ונצא רק בקלירות האומ"ר ועיקר שיעורנו השי"ת שנזכה שיהיו דברים יולאים
מן הלב ונכנסים אל הלב, כי מה נך ללרה הזאת לדבר על חזירך, פשוט צדיבור קל
תוכל להחריב העולם, וכמו שמלינו שעי' שאומר לאשה הרי את מקודשת לי היא
נעשית כבר אשת איש וחייבים מיחה עליה, וכ"כ בהמה נעשית קדשים וחייבים מיחה
עליה, ודי בהערה זו לקבל על עצמנו לקיים דברי מלכנו דוד המלך ע"ה מי האיש החפץ
חיים, בפשטות העלה ללור לשונך מרע וכו'.

עוד יש לעורר הגמ', אמר ר"ע ואהבת לרעך כמוך זהו כלל בחורה, ובפשטות
הוא כעין שאמרנו בפסוק עושה שלום וצורא את הכל ופסוק ה' עוז לעמו יתן,
עוז היינו חורה, ה' יצרך את עמו בשלום, וע"י ואהבת לרעך כמוך זה מביא השלום.
וגם ידוע מספרי"ק שפסוק ואהבת לרעך כמוך אינו ה' בגימ' כמו הפסוק ואהבת את
ה"א בכל נצרך, וידוע שכפי שיש לאדם אהבת ישראל כפי זה יש לו אהבת ה' כי הא

כֹּהֵן תִּהְיֶה. — וּמִכֶּשֶׁ"כ אֲשַׁחֵם שֶׁהִיא כְּגֹפֹו צִדְדֵי מַחִי"ב לְאֹהֲבֵי אִתְּךָ כְּגֹפֹו, וְאִם אֹהֲבֵה הָרִי הוּא כְּמוֹ שְׂאוֹבֵב עֲלֵמֹו. וְחֲשַׁבְתִּי בְּזֶה לְרַמֵּז ע"מ שֶׁמִּקְשִׁים שֶׁהֵאָרְךְ לְוֹתֵה הַחֹבֵ"ק וְהַבְּצֵת לְרַעַךְ כְּמוֹךְ יִהְיֶה הָאָדָם קָרִיב אֶלֶל עֲלֵמֹו, וְאוֹלֵי הַרְמֵז וְהַבְּצֵת לְרַעַךְ שֶׁהוּא כְּמוֹךְ זֶה אֲשַׁחֵם, שֶׁאֲשַׁחֵם הִיא כְּגֹפִי, וְיִמְיִנָּה כִּשְׂתֵּאֲהִיב אֶת אֲשַׁחֵם תֵּאֲהִיב גַּם עֲלֵמִךְ, וְגַם ע"מ שֶׁכִּינֵה שְׂרִי" צִינִיָּה, כִּי"ל שֶׁהַבְּצֵת ה' וְהַבְּצֵת יִשְׂרָאֵל חֵד הוּא, וְחֵלֵי כִּשְׂאִין שְׁלוֹם אִז ח"י נִחְסֵר אִתּוֹ י' מֵאִישׁ וְה' מֵאִשָּׁה וְנִשְׂאֵר אֶשׁ—אֶשׁ, יֵאֵשׁ אֹכְלֵתֶס חֵלֵי, וְאִמְרוּ בְּפִירֹשׁ שֶׁל וְהַבְּצֵת לְרַעַךְ כְּמוֹךְ מֵה דִּסְאֵי לָךְ, לְחַבְרָךְ לֹא תַעֲבִיד, אִ"כ לְרִיכִים לִיזְכֹּר תִּמְיֵד שֶׁלֹּא לְעַר שִׁים אֶחָד הֵן צִדְדֵיבֹו הֵן בְּמַעֲשֵׂה, וּמִכֶּשֶׁ"כ שֶׁלֹּא לְעַר אֲשַׁחֵם.

וְאִי אֲפֹשֶׁר לְבַחַר צַפְרֻעִית כֹּל הַאֲיֻפְנִים, רַק נִקְוֵה הֵאֵי כֹלֵל צִדְךָ, מֵה דִּסְאֵי לָךְ, לְחַבְרָךְ לֹא תַעֲבִיד, וְשִׁים דְּבֹר יִשִׁים דְּבֵר שְׂרִי" יבֵּחַ לְעַר לְחַבְרָךְ וּמִכֶּשֶׁ"כ לְאֲשַׁחֵם שֶׁהִיא כְּגֹפֹךְ תִּמְנַע מִזֶּה, וְגַם צַעֲנִין וְיַעֲרֻטֵ"ךְ שְׂרִינִילִים לְדַבֵּר, יִרִיב פַּעֲמִים נִזְוִים צְנוּ" דְּבֵרֵי חֲדוּדִים, וְאוֹמְרִים בְּשֵׁם גְּדוֹל אֶחָד יִיכָלִים לְלַמֵּד מִזֶּה מוֹסֵר הַשֶּׁכֶל — עַם אִיז נִישַׁע דֹּא א גִּלְגֵּלֵרֵעַ זֶאךְ פֹּון א לְעִבְרָאֵכֵן הָאָרְץ. עַם אִיז נִישַׁע דֹּא א גִּרְאֲדֵר זֶאךְ פֹּון א קְרוּמַע לִיַּעֲטֵר. עַם אִיז נִישַׁע דֹּא א קְרוּמַע זֶאךְ פֹּון א גִּלְיִךְ וְיַעֲרֻטֵל. — וְכִמֵּה פַּעֲמִים וְיַעֲרֻטֵלִיךְ שֶׁל מֵה בְּכַךְ מֵבִיא לִידֵי קַטְטוֹת וּמַחְלוּקַת בְּחִנֶּס, וְכִלֵּל לְמַעַט מַדְבָּרִים צַעֲלִים, כִּי אִיחָא בְּסִ"ק שֶׁשְׂחִיקָה בְּכֹל מַמְשִׁיךְ עַל אָדָם רוּחַ הַקֹּדֶשׁ וְרוּחַ עֵבֶרֶה, וְלִהְיֹוֹת הַדְּבָרִים צַעֲלִים מוֹלִיאִים אֶת הָאָדָם מִן הַעֲוִ"ז וְכִידוּעַ הַפִּי נַפְשִׁי יֵלָא בְּדַבְרֵי שְׂמֵשׁ הַחַיּוּת אָדָם יוֹלָא מִמֶּנּוּ עַל יְדֵי דְבָרִים צַעֲלִים, וּמִקָּלַר חַיּוּ וְהוּא רוֹלָה עַל עֲלֵמֹו, — מִשְׂא"כ דְּבֵרֵי חוֹרֵה יוֹסִיפוּ לָךְ שְׁנוֹת חַיִּים.

וְהַעֲיָקֵר הוּא שְׂנַעְבּוּד עַל מְדוּת עוֹבוֹת, כִּי יִדוּעַ שְׂחַר"ג מֵלֹא נִקְרָאוּ צְבוּ"ק חַר"ג עֲטִין כִּי הֵם עֲלוֹת הֵאָרְךְ לְבֵחַ לִידֵי מְדוּת עוֹבוֹת וְלְדַבִּיקוֹת הַשִּׁי"ת, וְכִמוֹ שֶׁאִיחָא שְׂחֹבֵ"ק נִקְרָא חוֹרֵה שְׂמֵלֵד הָאָדָם הֵאָרְךְ לְהַתְּהַבֵּג בְּכֹל הַדְּבָרִים, וְשִׂמְעַתִּי מִפֵּה קְדוּשׁוֹ שֶׁל כ"ק אֲדַמּוּ"ר מִפְּאַלְעִיטֶשְׁאָן זִי"ע שֶׁסִּיפֵר שֶׁאֶחָד בָּח לְהַתְּחַלֵּל לְפָנֵי הַרְבֵּ"ק מְרוֹזִין זִי"ע שִׁבְרָךְ אִתּוֹ שִׁיבֵי לוֹ מְדוּת עוֹבוֹת, וְהִשִּׁיב לוֹ שְׂאוֹמְרִים שֶׁמִּסַּכַת מְדוּת הוּא הַמִּסַּכַת קֶשֶׁה שֶׁכֹּלֵן, וְאִמְרַת שְׂמֵדוּת הִיא מִלְשׁוֹן "מְדוּ" צָד, הִי" כְּתוּבַת וְיָמֵי שִׁישׁ לוֹ גּוֹף יוֹכֵל לְלַבֹּשׁ כְּתוּבַת יֵאֵשׁ אִין לוֹ גּוֹף אִין לוֹ עַל מֵה לְלַבֹּשׁ, וְכ"כ מִי שִׁישׁ לוֹ נִשְׂמָה יֵשׁ לוֹ מְדוּת וְאִם אִין לוֹ נִשְׂמָה אִין לוֹ מְדוּת, וְתִיכֵל לְהַכּוֹת אִתּוֹ כְּמֵה מַכּוֹת וְלֹא יַעֲטִיל לוֹ, וְכִאֲמַת בָּאֵם נִמְלֵא ח"י בִּין אִישׁ לְאֲשַׁחֵם אִז בִּין אָדָם לְחַבְרֹו שֶׁאֶחָד אִין לוֹ מְדוּת עוֹבוֹת כ"כ, אִם הַשְּׂנִי הוּא סְבֵלֵן ע"פ רִיב מִשְׂחִיק ע"מ חֲצִירוֹ, וְכִבֵּר אִמְרוּ בְּגַמ" ע"מ אֲחַתָּא גּוֹלָא גַחִין וְלַחִישׁ לֵה, וְאוֹמְרִים בְּשֵׁם כ"ק רַבִּינוּ ר' יִשְׂרָאֵלֵעֶשֶׂט מוּיִזְנִין זִי"ע שֶׁאִמְרַת לְאֶחָד, אִיךְ יַעֲטֵל אִים אִזִּי לֵאנֵג נִיעַב הָאָבֵן בִּז עַר יַעֲטֵ מִיךְ אִיךְ לִיב הָאָבֵן, וְחֲשַׁבְתִּי שֶׁהַעֲלָה הַזֹּאת מְרִימֵז בְּמַדְרֵשׁ פ' יִישַׁב, אֲר"ה מִשֶּׁל לְאֶחָד שֶׁהִי מֵהֵלֵךְ בְּדֶרֶךְ וְרָאָה כֵּחַ שֶׁל כְּלָבִים הֵלֵךְ וַיִּשַׁב יִכּוֹ, וְכִשְׂאִינִי מִחֲזִיק בְּמַחְלוּקָה וּמִקְבֵּל הַכֵּל בְּהַבְּצֵה אִזִּי הַלֵּךְ הַשְּׂנִי ג"כ מִפְּסִיק מִלְּעַרְבּוֹ כ"כ, יֵאֵשׁ ח"י אִינוּ הֵלֵךְ בְּדֶרֶךְ זֶה יִמְחִיזֵק בְּמַחְלוּקַת וְיִקְוֶה מֵה יֵהִי בְּסוֹפֵי. — וְכִאֲשֶׁר הַקְּדַמְנִי שֶׁבָּאֵם אֶחָד אִין לוֹ מְדוּת עוֹבוֹת קֶשֶׁה מֵאֵד לְתַקְנֵם, אִ"כ עוֹבֵי יִיחַר יִשַׁב צָדֵד יִידוּס כִּי נַעַל עֲלֵי, וְאֲדַרְבֵּה לְהַרְבוֹת בְּהַבְּצֵה וְחֵבֶה וְלַנְכוּת לְפִיִּסָּה תִּמְיֵד יֵאֲהַבֵּה מִקְנַקְלַת הַשְּׂוִירָה מִמִּילָא אִין הוֹאִים שִׁים עוֹיֵלֶה יִיחַר אֶחָד עַל חֲצִירוֹ, יֵאֵף שֶׁכְּמֵה פַּעֲמִים לְמַשֵּׁל הַבְּעַל חוֹשֵׁב שֶׁהִיא

עומד במדרגה גבוהה ממנה הרבה ממילא קשה לו לסבול החרופין וגידופין שהיא מצזה אותו, אבל סוף כל סוף אשתו הוא כגופו, ואיתא בספ"ק תלמידי בעש"ק שעי"ז שהאדם פוגם במחשבה דבור ומעשה עי"ז ממשיך על עצמו לער ויסורין וחרפות מאשתו או מצני ביותו וצניו וגם מעבדיו ושפחותיו והזקים ח"ו במסחר שלו.

א"כ כשיתבונן אדם בזה ישיב אל לבו מה יתאונן אדם חי גבר על חטאיו, וירבה בתשובה ויבכה להשי"ת עד שירחם עליו, ובמסתרים תכבה נפשו וצרות ה' דרכי איש גם אויביו ישלים איתו זה אשתו וצני ביותו, ולא ח"ו לחרף ולגדף ולצייש בחזרה כי זה רק עלת בעל דבר, כי מחלוקת אחת דוחה ק' פרנסות. גם איתא סגולה לומר בכל יום תהלים, כי זה ממשיך חסד עליו. וגם סגולה לקרות אגרת הרמב"ן בכל יום.

והגנ' להזכיר כאן מה ששמעתי לאמור בשם כ"ק אדמו"ר מסאטמאר זי"ע שזה באם בעלי בתים הצעירים אינם צר הכי ללמוד בהתמדה גדולה אחרי החתונה אז טוב יותר לתכלית שילכו לעבוד ויקצו שעורים צבוקר ובערב, ובכלל, זהו חסרון גדול באם הבעל ישן צבוקר עד שעה שמונה או יותר, ואשתו הצעירה עומדת צבוקר השכם כבר לעבוד ולהציא פרנסה לביתם והוא עוד ישן ועלל במטה, מה טעם ומה ריח יש בזה, הלא ממש ממשיך על עצמו שנאה וקנאה והוא נעשה זול וקל בעיניו. והיושר זה, וכי זה הדרך? ואם הבעל זוכה ללמוד שנה או שנתיים או יותר אחרי החתונה – ראשית עריסותיכם תתנו לה', להשכים צבוקר בשעה חמשה או ששה לכל המאוחר, כי עיקר הלימוד תורה לשמה הוא צבוקר השכם קודם התפלה, ואז וירבו המים זה תורה ותרם התבה היי' התפלה אח"ז מעל הארץ, ובזה ימלא חן וחסד בעיני כל רואיו, גם לרבות בעיני חמיו וחמותו הלא הוא מחויב בכבודם ג"כ. וזה כבוד אב ואם של אבותיו ואבות אשתו שראויים שלומד בהתמדה ומתנהג עלמו בהדרגה, וצניפיתם מלפנים שיעלו על צמתי הללחה ברוחניות ובגשמיות, משא"כ כשמתחיל תיכף בדרך עקלתון אין חידוש ח"ו שאח"ז יש להם טענות עליו וח"ו ילך מדחי אל דחי, ואח"ז חושב שחמותו גרמה או חמיו גרם שאין שלום בית ח"ו אללם כראוי, הלא מעשיך יקרבוך ומעשיך ירחקוך, ואוקיר לאסיה עד דלא תלטרך ל'. גם לריך לעורר עי"ז, כשאשתו אינה טהורה אזי היא ע"פ רוב קשת רוח, וצדברים קטנים שהם כנגד רלונה תכעום תיכף, אז א"כ טוב שלעת כזאת תחריש ולא יפלה עמה הרבה ויסכים על דברי, ומכש"כ שלא יבקש אותה דברים שתחשוב שהם כנגד רלונה, ומכש"כ שלא לער אז בשום דבר, ולפייסה תמיד בדברים טובים, וחצי כמעט רגע עד אשר יעבור הזעם. וזהו כדאי ללמד כל בחור קודם החתונה שירגיל עלמו בדרך זה, ואז ירויח הרבה שלא יבא לשום פעם לקטעות ח"ו ורק שלום ושלוה באהליכם ינות, והשם גבולך שלום חלב חטים ישציתך.

כדאי לליין מה שאמר כ"ק אדמו"ר מסאטמאר זי"ע לאחד שהתנלל לפניו שיש לו קשות עם שותף שלו, והשיב לו הגמ' האי תיגרא דמי לצדקא דמיה כל דרווח רוח, פי' באם אינו משים אל לבו דברי תרחורי ריב של חצירו ושותף אז במשך הזמן גם חצירו פוסק ממחלוקתו, משא"כ אם עושה עסק מכל דבריו של חצירו ותופסו

בדבריו אז ח"ו תחלהב השלהבת יתצטרף אש המחלוקת. וכאשר שמעתי לפרש הפ' בתהלים (ל"ח) ואני כחרש לא אשמע וכאלם לא יפתח פיו, שהי' ל"ל לא אפתח פי, אבל הפשט אם אני אעשה עלמי כחרש ולא אשמע חרחורי ריב של חצירי – אז וכאלם לא יפתח פיו קאי על חצירו, הוא יפסיק מלחרחר ולא יפתח פיו יותר עליו. וגם ההמשך אח"ז ואהי' כאיש אשר לא שומע ואין "בפיו" תוכחות. ועוד עובדא ידענא שבאו שני שותפים להתנלל לפני כ"ק אדמו"ר זי"ע שאינם שוב בשורה ויש להם עוולות אחד על חצירו, והשיב שכל אחד עושה חסרונות אבל חסרונות של עצמו אינו רואה ומתל לעצמו כי השוחד יעוור, משא"כ חסרון של חצירו זה אינו יכול לבלוע. וכאשר ידוע הפ' "כל הנגעים אדם רואה חוץ מנגעי עצמו", וכמו"כ בין איש לאשתו כל אחד יראה חסרונותיו ומעלות חצירו ולא להיפוך.

ועוד ראיתי לעורר אבות על בנים – וארח אל האבות ע"פ שלמדו אותנו רבותינו ואבותינו הק' שבאם יש איזה סכסוך בין בנו לאשתו או בין בתו לבעלה אם אפשר כדאי לאטום אזנו מלשמע הדברים והסכסוכים שבניהם כי כל ההתחלות קשות, עד שהטבעיות ביניהם יחפשו צמשך הזמן, וימים ידברו ומעשי נערוה יהיו בעלים, כי הם בעצמם יתעוררו משינתם ויראו בעיניהם שהכל הוא הכל הבלים. – אבל אין לדבר ולהתערב ביניהם כלל, ואיזהו חכם הרואה את הנולד. ובאם חושבים שנחזק לשמוע דברי הסכסוכים שלהם, עפ"י רוב האבות לריכים לראות ליתן היושר והלדק לזה שהתחת עמו, אלל בנו לנסות ליתן יושר לכלתו, ואלל בתו לדק לחתנו שהוא בעלה, וחצי כמעט רגע עד אשר יעבור זעם, ואז ע"פ רוב זה מביא אהבה בבניהם אחד לחצירו ויתעוררו משינתם ומהבליהם ואהבה מקלקלת השורה ואינם רואים יותר עוולות אחד על חצירו, כי הלא אמרו מותר לשנות מפני דרכי השלום. ובאם האבות רואים שעוד הסכנה ח"ו מרחפת והשען מרקד ביניהם וא"א להמתיקם בשום אופן ח"ו אזי כדאי לנסות לעשות השלו' ע"י אדם שלישי חכם אדם טוב וישר ובעל מזג טוב, והוא יעשה שלום ביניהם וישמע טענותיהם ויוכיחם ויפטר עניניהם. כי ע"פ רוב יש להוכיח שניהם, ושניהם חייבים קלח, כי באם ח"ו האבות יתעברו במעשי בניהם אזי יוכל להיות כעקרבא וזיבורא היאך שיעשו יוכלו לגרום עוד מחלוקת ועגמת נפש, משא"כ אם הבנים רואים שאבותיהם תמיד מכבדים אותם, יתחרטו וישנו מעשיהם מפני הבושה ושלא לגרום ע"ז לאבותיהם, ומחוך שלא לשמה בא לשמה עד אשר יעזבו המעשי נערוה.

והבע"ץ צריך להכיר מעלות אשתו, וכאשר אומרים לזה, אם אשתו היא מלכה אזי הוא מלך משא"כ אם יחשוב אשתו כשפחה ולא מכבדה כראוי אזי הוא בבחי' עבד. ויש להמתיק זאת בהפסוק ומלכי לדק מלך שלם, ע"י השלו' הבעל הוא מלך ואשתו היא מלכה. וע"י אשתו זוכה לבנים ובני בנים ולדורות ישרים ומבורכים כי זה כל האדם והוא מגדלתם ומחנכתם, וכדאי לוותר הרבה בשביל התכלית האמיתית. וכמו"כ האשה לריכה להכיר עובת בעלה שהוא מביא ערף לבינה ועל ידו היא זוכית לכל הגדולה, וגשים צמאי קא זכין וכו'. וגם בשנים העתידים לבא כשזוכים לבנים ולבני בנים יהי' להם נחת יחד ויתענגו מלאלאיהם עמוע"ש, והכל הוא הכל הבלים זולת התכלית, וכמו שאיתא במדרש המשל שאחד איבד מרגלית באשפה וחיפש שם כ"כ באשפה עד שמלא המרגלית והלך לו, וחכם לב יקה מלוות, התכלית

מהכנ. והמתוקה יבסכסוכים צודאי לא יציאו שום חכלית רק הביפך ח"ו, ודברי
חכמים בנחת נשמעים ואחרית לאיש שנים, ושלוש שמו של הקצ"ה וע"י שיש שלו
ימלא ה' כל משאלותיהם.

עוד זאת מיסודי שלו' יאבצה שאף שנדמה להם או רואים שחמיו וחמותו עושים
עוולה כנגדם, מקומך אל תנח, ואל יחסר המזג מליחן להם כבוד הראוי להם
לצרכם בצרכת שנתח עבא ויומא עבא ולפרא דמרא עב וכדומה, עד אשר יחפכו
לצדם לעוב, כי הלא מחוייבים בצבדום. ואם עושים ח"ו להיפוך ואוחזים צרוגו ח"ו
אין עוב יולא מן המריצה, והעולם אומרים: לגרום היזק («קאליע מאכין») יכול כל
אחד, ומכש"כ חמיו או חמותי או חמיה וחמותה, וכל אחד חושב שהשני עושה עוולה
כנגדו ואין לדבר סוף וצורך המלך נלך לרדוף שלו' והאמת והשלו' אהבו בקש שלו'
ורדפכו, וע"ז צודאי לא יעגש אדרכה, ולא מלא הקצ"ה כלי מחזיק ברכה הלא השלו'
וכל צניק למודי ה' ורצ שלום צניק אל תקרי צניק אלא צוניק, שע"י השלוש צונים הכל,
יהי שלום בחיליך שובה בארמנותיך למען אחי ורעי אדברה נא שלו' כך למען בית
ה"י אלוקינו אנקשה טוב לך, ה' עוז לעמו יתן ה' יצרך את עמו בשלום.

ואתה רפה ברחבה כי פקודיך דרשתי, ואדברה בעדוהיך נגד מלכים ולא אבוש מאן
מלכי רבון, אף שאמרו במקום גדולים אל תעמוד, והגני מחאצק בעפר
רגלי החכמים בע"ה חמיד, אבל אולי מקום הניחו לי לזכות הרבים ונא לקבל האמת
ממי שאמרו אף שאיני ראוי וכדאי והגון לכך, אבל נחטורתי מאנשים חשובים ועושים
שעוסקים להשתדל לעשות שלו' בית, ואמרו שהי' כדאי לתקן בכל צי"ד וכל רב ומורה
הוראה שבאים אליהם איש ואשה אודות סכסוכים שצינייהם, ע"פ רוב כשהם באים
לפניהם הם באים כבר על חכלית גע פטורין ח"ו וכל אחד בא כרובה קשה על נד
שכנגדו ושופך בוז וקלון אחד על חצירו, ועי"ז השנאה הולכת וגודלת עד שנעשה שם
הר צינייהם. ראשית להשיב האשמה על השני ככדי שע"י יכריח השני לגע פטורין, וגם
שע"י יפטור מלסלק סכום הגון אם אחד מפליר חצירו לפטר רק ע"י סכומים
הגונים. והשלישית, שכל אחד רוצה לישראל צשם טוב ויהי' קלא דלא פסיק שהוא ה"י
הצדק והכשר, וכל החסרון ה"י מלד השני ועי"ז יהי' בטוח על העתיד שלו שעוד יוכל
להתחתן לעתיד, ושם אלל צי"ד הוא המכה בפטיש להפרד אחד מחצירו. א"כ עלה
היעוזה שהצי"ד או הרב ומורה הוראה ערם שישצו לדון ישלחו הבעלי דינים לאנשים
חשובים אהבי שלום ורודפי שלום בעלי סמכה שדצריהם נשמעים ומתקבלים ואללם
אין שייך כ"כ עוד טעמים הנ"ל והם יוכלו להקטין העוולות מאחד על חצירו, ואף
ליחן להם קונטרס הנוכחי לעיין בו כמה ימים. וגם להסביר להם שכל אחד חייב ג"כ
במקלח באש השלהבת שבערה ציניהם ולהזכירם שיתבוננו על חכלית ולא על שטחים
והבליים, ואולי עי"ז עוד יעלה בידם לחווק השלו' ציניהם. ואם ח"ו אחרי כל זה לא
עלה בידם, רק אח"ז יעמדו לפני המשפט ועוד הם יגשו כמה פעמים על שלו' אולי
יהי' להם זכי עוד לעשות שלו'. ודכירנא שהרה"ג אדמו"ר מטשאקעוו זל"ל שהי'
מביושנים ראשונה במלכות מגדולי הרבנים אלל התאחדות הרבנים, שבאו אליו צדון
כנ"ל קרא אותנו שנסה קודם לעשות שלו', – וממנו ילמדו וכן יעשו, וגם ירויחו כלפי
שמיא באם ה"י עוד אופן ודרך לעשות שלו' ציניהם צודאי מלזה גדולה לעשות כל
מלעדים לטובה לפייהם ציניהם, וכל המקיים נפש אחת מישראל כאלו קיים עולם

מלא, וזכות כל הדורות העתידים לזאת מהם יחולו על ראשם. ואין חכם כבר נסיון שכמה שנים שנסיונו בכל אלה והשחלנו לעשות שלנו צע"ה ונוכחנו לדעת שכל אלו הדברים שכתבנו הן הן צעוכריהם ומהם ובהם הם מארבעה אצות נזיקים שמקלקלין האהבה והשלום, ומי חכם וישמר אלה ויתבוננו חסדי ה'.

ועוד כדאי להודיע דרך ושיטת כ"ק רבינו הגה"ק מסאטמאר זי"ע באם יש לו התנגדות מאשתו צענין יהדות קלה ועבודה השם, - ויולדע זאכן אינם מן המדובר, כי לעולם ילך אדם בדרך הממוצע ופוק חזי מה עמא דבר - כמה פעמים שאלו פיו הקדוש וליזה שלא להחזיק במחלוקת, ורגיל לומר, באם מען מיינט עהרנסט און מען וועט צעטן און צעטן, לבסוף יעלה בידו. ואמר בדרך הלכה על זה, כי מרים הם שאם הצעל הוא ח"ו מר בקרבנו ואינו ירא שמים באמת, על כן קרא שמה מרה, הוא חולה הכל שהחסרון הוא מלד אשתו, - און ווער עם מיינט עם עהרנסט לבסוף יעזור לו השי"ת וגם היא חסכים. אבל הכל בדרך שלום ואהבה ולא להחזיק במחלוקת. וזה ג"כ טוב להתנהג לילך בכל ליל שב"ק לשולחנות טהורות של לדיקי דורנו, ושמעתי מפה קדשו של כ"ק אדמו"ר מקיוויאשד זי"ע בשם למח דוד אשר הגה"ק מלאנו צעל דברי חיים זי"ע אמר עליו שיכולים לשאוב אללו חציות עם יראת שמים, ושאל לחסיד אחד מדוע לא בא לשולחנו העבור בליל שב"ק, והשיב אודות אשתו שלא הגיחה אותו, ואמר ע"ז, באם "סיבת אשתו" ה' תירוץ, לא היה מיחה בעולם. והחכם ענינו צראשו לשקול הכל תמיד במאזני שכלו ודרכי דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום וצדק שאדם רוצה לילך מוליכין אותו, והבא לטהר מסייעין אותו מן השמים. וכבוד ידידי וידי ה' וידי לכל בית ישראל מזה"ר ר' אלחנן הערצמאן שליט"א חיבר ספר בית נאמן שמסביר שם הרבה היאך להתנהג בין איש לאשתו עם אהבה אחרת שלום וריעות, ויכולים להשיגו במסחרי ספרים או אלל המחבר בעצמו.

שמעתי לאמר בשם הח"ס שאמר שכל אדם יכול להיות מחמיר אבל לא יהי' תמור, וכל אדם יכול להיות מקיל אבל לא יהי' קל. ומזה יכול ללמוד מוסר השכל שיסקול כל אדם מעשיו שלא ילא שכרו בהפסדו.

ואסיים עוה"פ בתפלה, שים שלום טובה וצרכה חיים חן וחסד ורחמים עלינו ועל כל ישראל עמך, ונזכה במהרה למצער ישועה וכו' משמיע שלום צדי"א. העחק מקיצור ראשית חכמה שער הענוה

עשר מעלות וגודל שכר שיש ל"מעביר על מדותיו", ומי שאינו כועס:

(א) מעבירין על פשעיו. (ג) ניצול ממתה משונה. (ד) קורעין גזר דינו. (ה) מוסיפין לו חיים. (ו) המעביר על מדותיו תפלתו נשמעת. (ז) העולם מתקיים על ידו. (ח) יזכה לתורה ושיתגלה אליו אלו. (ט) אין התורה מתפרשת אלא למי שאינו קפדן, ואחד מן התקונים הגדולים מתקן אשר יש למבקש דעת את ה' שיהי' מן העלובים, ואפי' מאשתו ובני ביתו אשר לא יירא מהם, - ושיהי' עניו בחוך ביתו. (י) שהשכינה שורה עם השפלים.

וראי' בשם מדרש שהגאון שנואה שצוהה התורה כי כל שאור וכל דבש לא תקטירו. ועוד שם: א"א לאדם להשיג מעלת קרושה וחשובה ער שיקנה בלבו מדת הענוה יפה, ויסתלק ממנו מדת הכעס מכל וכאל. וכאשר יתן האדם אל לבו שכל הסיבות שישתכבו לו הכל באים מאחו יח' וכו' לא יכעוס על מעשי ה'. ועוד שם: המופת המובהק על האדם אם השם לנגדו תמיד, הוא השפלות. - וההיפוך הוא הגאווה.

צעטיל קטן

מרבניו הקדוש רבי ר' אלימלך מליזענסק זיעוכ"י

אלה הדברים אשר יעשה אותם האדם וחי בהם

א. בכל עת ורגע שהוא פנוי מן התורה וכפרט שהוא יושב בטל לבדו בחדר או שוכב על מטתו ואינו יכול לישן יהיה מהרהר במצות עשה זו של ונקדשתי בתוך בני ישראל וידמה בנפשו ויציר כמחשבתו כאלו אש גדול נורא כוער לפניו עד לב השמים והוא כשכיל קדושת השי"ת שוכר את טבעו ומפיל א"ע להאש על קידוש השי"ת ומחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה ונמצא שאינו שוכב ויושב בטל רק מקיים מצות עשה דאורייתא.

ב. בפסוק א' של ק"ש וברכה ראשונה של שמונה עשרה יהרהר כנ"ל ועוד יכוין אם יענו אותו כל או"ה בכל עינרים קשים ויפשטו עורו מבשרו להכחיש ח"ו ביחודו יסכול כל היסורים ולא יודה להם ח"ו ויציר בדעתו ומחשבתו כאלו עושין לו כנ"ל ובוה יצא ידי חיוב ק"ש ותפלה כדין.

ג. גם בשעת אכילה וזיווג יכוין כנ"ל וכשיתחיל להרגיש תענוג גשמי יציר כמחשבתו כנ"ל ותיכף ומיד יאמר בפיו ובלבבו שיותר הי' לו תענוג ושמחה בעשיית מ"ע של ונקדשתי באופן הנ"ל מהרגשת תענוג גשמי הזה שהוא מהצרעת משכא דחויא וכן יאמר וראיה לדבר שיותר הי' לו תענוג ושמחה בעשיית מ"ע של ונקדשתי באופן הנ"ל שאפילו היו חוטפין אותו רוצחים באמצע אכילה וזיווג לעשות לו הענוים קשים הייתי משמח א"ע על קידוש השי"ת יותר מתענוג גשמי הזה אך יזהר שיהי' דובר אמת בלבבו ושיהי' אז בשעת מעשה תקוע על לוח לבו בתוכיות ובפנימיות הלב באמת גמור ולא ישטה א"ע להיות כגונב דעת עליונה ח"ו.

ד. בכל הדברים שבעולם הן בתורה הן בתפלה הן במצות מעשיות ירגיל א"ע לומר בזה הלשון הריני עושה זאת לשם יחוד קוב"ה ושכינתיה לעשות נחת רוח להבורא ית"ש וירגיל א"ע לומר זאת בתוכיות ופנימיות הלב ובהמשך הזמן ירגיש הארה גדולה באמירה זו.

ה. כשיתחיל להתעורר בו מדה רעה ח"ו ממדות רעות, שהוא רגיל בהם כגון עקשנות וכושת של גאווה ועצלות וכטלה המביאה לידי שיעמום וכיוצא בהם יאמר תיכף ומיד בזה הלשון ובכל כחו הכנעני

החתי האמורי הפריזי החייו והיבוסי והגרגשי וינצל. וירגיל א"ע לצמצם
ראייתו שלא להסתכל חוץ לד' אמות אפי' בהיותו בביתו ובפרט בבה"כ
ובחדר שלומד בו ובדרך הילוכו בחוץ ובהזדמן לפני אשה אפי' אשתו
ובניו הקטנים וכיוצא יצייר לפני עיניו השם אדני".

ז. **כשיבא** לו ח"ו מחשבה רעה מניאוף יאמר כמה פעמים
ונשמרת מכל דבר רע ויהרהר אז בדרשות חז"ל שדרשו עליו שלא
יהרהר אדם ביום ויבא לירי קרי בלילה ולא יניח ח"ו לשהות המחשבה
רעה במוחו שלא לטמאות שכל העליון חס ושלום.

ז. **כשיבא** ח"ו לידו בהזדמנות כנגדו הסתכלות רעה ח"ו כגון
בהמה וחיה או עוף שנוקקין זה לזה או טפח מגולה באשה במקום ערוה
או בצורת אשתו נדה וכיוצא בהן יאמר תיכף ומיד הפסוק ולא תתורו
אחרי לבבכם ולא יטמא את שכלו ח"ו.

ח. **ירגיל** את עצמו שלא יתחיל לדבר לשום אדם זולת לצורך
גדול ההכרח לו ואף ההכרח ידבר בדברים קצרים מאד מנופה ביי"ג נפה
שלא יהי' בדיבור שום שקר ח"ו ושום חנופה ושום לשה"ר ורכילות
ושום הלבנת פנים ולא שום הראות מעשיו לבני אדם וירגיל א"ע בכלל
שאמרו חז"ל למוד לשונך לומר איני יודע. כשמדברין אליו בני אדם
אשר אין נזהרים מלדבר דברים בטלים ישמיט את עצמו מהם בכל כחו
ובכל מיני תחבולות וכשלא אפשר לו להשמט מהם בשום אופן עכ"פ
יקצר מאוד מאוד בזה שמוכרח להשיב להם.

ט. **ירגיל** את עצמו תיכף ומיד כשיתעורר משנתו יאמר מודה אני
לפניך מלך חי וקים שהחזרת בי נשמתו בחמלה רבה אמותיך. ויאמר
אפילו בלשון אשכנז בלב שמח ברוך אל עליון אשר נתן לי מצות ציצית
אלה אשר אני מסובב בהן ומצות נטילת ידים שחרית להעביר רוח רעה
והקליפה הקשה מעל שתי ידים שלי ויראה שיהי' לבו מלא שמחה
באמרו כנ"ל ויקבל עליו הגדר של מיעוט הדיבור הנזכר לעיל סי' ח'.

י. **יזהר** מאוד בהתמדת הלימוד שעורין כסדרן תיכף ומיד אחר
קומו משינתו ואחר אמרו תיקון חצות והצעטיל קטן לא יזוז מהספר
שלומד בו אפילו שעה אחת בכל פעם שישב א"ע ללמוד ואחר שיאמר
תפלת השב המתחלת אנא השם וכו' ותפלת הת"ת בש"צ המתחלת הנני
רוצה ללמוד יראה בכל כחו שלא לעשות שום הפסק אפילו במחשבה
אחרת זולת מחשבת הלימוד ומחשבת הצעטיל קטן שהוא לפני עיניו כי
המאור שבה יחזירנו למוטב.

יא. ירגיל א"ע להתפלל בכל כחו ובקול המעורר הכוונה להדביק המחשבה לדיבור ופניו אל הכותל בתוך סידור התפלה בבוקר ובערב ולא יסתכל לצדדין מתחלת התפלה עד סופה ובחזרת הש"ץ הש"ע יעיין בסידור לענות אמן בכל כחו על כל ברכה וברכה ובשעת קריאת התורה להטות אזנו על כל דיבור דיבור מהקורא כקורא את המגילה ולעשות את עצמו כאלם בבית הכנסת אפילו קודם התפלה ואחריה עד הליכתו לביתו.

יב. יצייר במחשבתו תמיד ובפרט בשעת קריאת הצ"ק הזה כאלו איש אחד עומד סמוך לו ומעורר אותו בקול רעש גדול לקיים כל הנהגות אלו ואל יפיל שום דבר ארצה אפילו נקודה קטנה וכשירגיל עצמו כך אזי במשך הזמן יבא עליו התעוררות גדול מצד נשמתו רשפי אש שלהבת י"ה.

יג. לספר בכל פעם לפני המורה לו דרך השם ואפי' לפני חבר נאמן כל המחשבות והרהורים רעים אשר הם נגד תוה"ק אשר היצה"ר מעלה אותם על מוחו ולבו הן בשעת תורה ותפלה הן בשכבו על מטתו והן באמצע היום ולא יעלים שום דבר מחמת הבושה וגמצא ע"י סיפור הדברים שמוציא מכח אל הפועל משכר את כח היצה"ר שלא יוכל להתגבר עליו כ"כ בפעם אחרת חוץ עצה הטובה אשר יוכל לקבל מחבירו שהוא דרך השם והוא סגולה נפלאה.

יד. יזהר מאוד ומאוד לחזור לפעמים בכל מעת לעת זה הצעטל קטן ופרש כל תיבה ותיבה בלשון אשכנזי וזה יהי' לו חוק ולא יעבור מללמוד קודם הזיווג פרק ט"ז בר"ח והנהגות האר"י ז"ל אם ישאר לו פנאי ילמוד גם פרק י"ז מראשית חכמה הנ"ל וזה יהי' לו חוק ולא יעבור.

טו. קודם נט"י לאכילה יאמר תפלת השב של רבינו יונה ז"ל ואחר אכילת המוציא יאמר בזה הלשון לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה אין אני אוכל להנאת גופי ח"ו רק שיהי' גופי בריא וחזק לעבודתו ית"ש ואל יעכב שום חטא ועון והרהור רע ותענוג גשמי את היחוד קוב"ה על ידי ניצוצות קדושות של האכילה והשתיה הזה ויכוין כשהוא אוכל דבר מה או שותה דבר מה שהטעם שהוא מרגיש בפיו בשעת לעיסה ובשעת גמיעה היא פנימיות הקדושה וניצוצות הקדושה השורה במאכל או במשקה ההוא וע"י האכילה והשתיה בשנים והאצטומכא נברר הפנימיות מהמאכל שלא יעשה מותר להשפיע

לחיצונים ואז נפשו נהנית מהפנימיות והפסולת נעשה מותרות ונדחה אל החיצונים ויקבל אז במחשבתו שתיכף ומיד כשירגיש שיצטרך לנקביו לא ישהה את הפסולת בקרבו לטמא ח"ו את מוחו ולשקץ את נפשו להשהות את הצואה והשתן בקרבו אפי' רגע א'. וגם יצייר לפניו בשעת אכילה האותיות מאכ"ל ככתב אשורית ויהרהר שעולה צ"א כמנין הוי"ה בשילוב אדנ"י.

טז. האדם לא נברא רק לשבר את הטבע לכן יזרו את עצמו לתקן מדותיו בשנת י"ח דוקא כמו שאבאר כגון מי שנולד בטבע של עקשנות ישבר את טבעו מ' יום רצופים לעשות דוקא להיפך ממה שיעלה במחשבתו וכן מי שבטבע עצל ירגיל את עצמו מ' יום רצופים לעשות כל דבר בזריזות הן בהולך לשכב על מטתו הן לקום בבוקר ממשכבו הן בזריזות לבישת בגדים ונט"י ולנקות את גופו ולילך בזריזות לבהכ"נ תיכף אחר קומו מהספר וכיוצא בהן וכן מי שטבעו ביישן מהחלק של בוששה רעה ירגיל את עצמו מ' יום להתפלל דוקא בקול רם וכה תנועת איבריו ולקיים כל עצמותי תאמרנה ולברך על התורה בקול רם עד שיעזרוהו מן השמים להסיר הכושה הרעה ממנו וכן מי שאמרי פיו אינם עולים יפה ומסודר מחמת הרגל טבעו וכלי הדבור שלו ירגיל את עצמו מ' יום להטות אזנו להדיבורים היוצאים מאליו הן במילי דעלמא והן במילי דשמיא הן בשעת לימוד כי הרגל של כל דבר נעשה שלטון. וכן מי שטבעו אינו מתמיד בלימודו ירגיל את עצמו גם כן מ' יום וילמוד יותר מהרגל שלו ויסתכל בכל פעם קודם הלימוד בצעטיל קטן שלי ומשם ואילך מן השמים יעזרוהו להיות מוסיף והולך בשבירת מדות הרעות עד תומם.

יז. בכל עת שהוא פנוי מהתורה ומהתפלה ילמוד את עצמו בעל פה דברים הצריכים לו כגון תיקון רחל ותיקון לאה ותפלת השב וברכת לבנה וברין שמייה ועל הכל ומודים דרבנן ויהרהר במצות עשה של ונקדשתי וגו' ככתוב לעיל.

קטע מהקדמה של כ"ק הרהגה"צ מפאפא זצלה"ה על ספר ויגד
יעקב

...ובדורינו המציאו כלי... ונקרא תלוויזשאן והוא תל עולם כי
רבים חללים הפילה ע"י שמראין עליה כל תועבות ה' אשר שנא רחמנא
לשיוכן וכל מי שחם על נפשו ועל זרעו שלא לגרום חורבן ריוחני
בביתו ישמור עצמו מלהכניס תועבה זו לתוך ביתו... ואא"ז זצ"ל
בס' ערוגת הבשם (פ' ראה) הביא עובדא מהרה"ק רבי ר' מיכל
מזלאטשוב זי"ע שבא פ"א לבית מדרשו של הגאון ר"ח צאנזער ז"ל
בעיר כראד וראה איש א' מתפלל לפני התיבה וא"ל להגאון ר"ח מדוע
מניח לאדם שאינו הגון לירד לפני התיבה וא"ל הגר"ח מנין אתה יודע
שאדם שאינו הגון הוא, וא"ל הלא אחז"ל בגמ' (ע"ז ה') כל העובר
עבירה קשורה בו ככלב, והוא רואה קליפה זה בצורת אותה פלונית
שחטא בה קשורה בו, וא"ל הגר"ח אני מבקש ממעלתו להראות גם לי
מה שענינו רואות, והעביר הרה"ק את ידו על פני הגר"ח וראה גם הוא
אותה קליפה קשורה בו רח"ל, ועי"ש בערה"ב מה שפי' בזה, והנה לעת
כזאת אשר כח הרע ר"ל גובר בעולם אז העצה היעוצה לקיים מאמר
הכתוב אם לא תדעי לך היפה כנשים צאי לך בעקבי הצאן כפירש"י אם
לא תדעי לך כנסייתי ועדתי איכה תרעי ותנצלי מדי המציקים לך להיות
בניהם ולא יאכרו בניך, התכווני בדרכי אבותיך שקבלו תורתו ושמרו
משמרתו ומצות ולכי בדרכיהם עכ"ל. הכתוב מלמד אותנו להתכוון בכל
דבר אם אבותיו ורבותיו היו מסכימים לדבר זה...

גדרי צניעות לנשים

ממרן הגר"ש הלוי ואזנר שליט"א
האב"ד יר"מ זכרון מאיר בני ברק

א. להזהר מאד בתלבושי צניעות, דהיינו ראש וראשון כבגדים ארוכים
למטה מן הברכים ושלא יהיו שקופים ח"ו וכן שרוולים ארוכים עד פס
היד.

ב. להזהר מאד ללכת בגרבים שאין שקופים ושמכסים את כל הרגל.

ג. שערות הראש אצל הנשים פנויות צריך שיהי' מקובץ וקלוע —
ובשום אופן אסור ללכת בשערות ארוכות מפוזרות כדרך הפרוצות.

ד. נשים נשואות – לאלו שמקילים עצמן כפיאות נכריות – אל יבחרו פאות נכריות מודרניות, ובפרט הארוכים הם אסורים בהחלט ומכשילות את הרבים.

ה. מדרכי הצניעות שלא תצא ברחוב אלא בכסוי על ראשה, גם אם יש לה פאה נכרית.

ו. אינו מדרך הצניעות להשתמש בכל מיני קשוחים ואפורים כדרך השחצניות היום.

ז. האשה הצנועה אינה מרבה לדבר עם האנשים גם בדברים הצריכים.

ח. וכן כשיושבת באוטו תשתדל לא לשבת ע"י הגברים.

ט. כשצריכה לנסוע בטקסי לא לשבת ע"י הנהג ככל האפשר, ואם ע"י מקרה היא צריכה לנסוע לבד, איסור גמור לשבת על ידו.

י. בנסיעה בטקסי לבד, ובפרט בשעות הלילה צריכים שאלת חכם.

יא. גם האשה כמו האיש מצווה על איסור יחוד בכלל ובפרט.

יב. אינו מדרך הצניעות שאשה תנהיג מכונית וטקסי, והנסיון הראה שזה נוגד מאד דרכי צניעות.

יג. ומכ"ש שלא תלמוד ממורה מלאכת הנהיגה.

יד. שלא להכניס בבית ח"ו הטעלעוויזיאן, ואיסור גמור הוא, ונאסר מכל הרבנים החרדים בעולם.

טו. וכן להשתדל מאוד שלא להכנס לבית שיש בו טעלעוויזיאן.

טז. לא ללכת לעבוד למקום עבודה כשיש חשש של איסור יחוד, וכן בחברה של פריצים ופרוצות.

יז. לבדוק בשבע חקירות מקודם שמחליטים להתקבל באיזה מקום עבודה, כי הנסיון מראה לצערינו כי רוב הקלקולים באים מזה.

נתקבל לפרסום מכש"ת הגר"ש ואזנר שליט"א ע"י ועדת נשים – המועצה לחיזוק הדת בארה"ק כל מי שרוצה לזכות את הרבים, יתלם בכותלי בית המדרש או בעזרת נשים או יפיצם ברכים.

הכתובת להשיגו (גם כמודעות גדולות): בירושלים טל. 287408

בארה"ב: טל. 387-3166

פסק הלכה

שנתפרסם בשנת תרפ"ח בנשיאות רבינו הגאון אב"ד מרן ר' יוסף חיים זוננפלד זצוק"ל פה עיה"ק ירושלים תוב"ב יום י"א לחודש אייר שנת תרפ"ח לפ"ק.

כאשר בעוונותינו הרבים פשתה המספחת של מלכושי שחץ ופרצו גדרי הצניעות סמל עמנו הקדוש מאז ומעולם באופן מבהיל מאד ד' ירחם, ורבים מיראי ד' פונים אלינו להורות להם את הדין והדת.

והנה אם כי המפורסמות — אין צריכות ראייה, אך מחמת דדשי בה רבים בעוונותינו הרבים והורגלו במלכושים קצרים ובכתי יד קצרים עד אשר הרבה מהמוק עם נשכח מהם חומר האיסור ונעשה להם כהיתר ח"ו, ע"כ, הנני להודיע בזה — כי כל אשה ישראלית חייבת ע"פ דין תורתנו הק' ללבוש בגדי צניעות כאשר נהגו בנות ישראל הכשרות מאז ומעולם בלא שום שינוי — היינו במלכושים ארוכים עד קצה האחרון היותר אפשר ומצד הראש יכסה את כל בית הצואר כמנהג הצניעות ובתי ידים ארוכות עד כפות הידים וכן בשאר הבגדים חייבות לנהוג בצניעות וחלילה ללבוש אמפלאות מנוקבות מעשי רשת אשר הרגל נראה מתוכם או אמפלאות מגוון עור הגוף כל אלה פיגול היא לנו אומה קדושה וטהורה מדור דור, וכמו כן כל אחד מחויב לחנך את בנותיו הקטנות בצניעות ובקדושה שגם הן תלבשנה בגדי צניעות — לכל הפחות שהשמלה תכסה באורכה את רוב הרגל ובתי ידים שיכסו את רוב היד.

ובשכר זה יקריים בנו מקרא שכתב "והייתם לי סגולה מכל העמים וגוי קדוש ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש" — ונזכה לגאולה קרובה בכ"א.

ביד"צ לכל מקהלות האשכנזים:

נאום: מרדכי ליב רובין

נאום: יצחק במוהר"א ז"ל

נאום: דוב צבי קארלנשטיין

ראיתי הכתוב מהרבנים הגאונים הביד"צ שליט"א הישר כוחם וחילם לתקן הפירצה ובאתי על החתום המחכה לישועה הקרובה.

יוסף חיים זוננפלד

אב"ד דירושלים עיה"ק תובכ"א

דברי הגאונים הצדיקים תקיפי דארעא דישראל אינם צריכים
חיזוק ובודאי שמצוה גדולה לשמוע בקולם ולהוסיף גדרים בדרכי
הצניעות כמקובל לנו מדור דור — וע"ז נאמר "לא תסור מכל אשר
יורוך ימין ושמאל".

לזכר עולם יהיה צדיק

לזכרו הקדוש והטהור דכבוד קדושת הגאון, קודש הקדשים, אדונינו
מורינו ורבינו, ראש גולת אריאל, רבן של ישראל, בוצינא דנהורא,
אספקלריא המאירה, מנורה הטהורה, רבא דעמיה, ומדכרנא דאומתיה,
ריש גלותא, שושבינא דמטרוניתא, מופת הדור והדרו, איש אלקים, קדוש
ונורא, נר ישראל, עמוד הימיני, פטיש החזק, עמד בפרץ וגדר גדר, ולחם
מלחמת ד' בגבורים במסירת נפש כל ימי חייו נגד הרשעים הציונים
ימ"ש ונגד כל הדתיים הנגזרים אחריהם, והציל את הדור כולו, והעמיד
תלמידים אלפים ורבבות, והעמיד הדת על תלה.

להיב לבכות בני ישראל לאביהם שבשמים על ידי דרשותיו ותורותיו,
ורבים השיב מעון על ידי תוכחת מוסר ושכט לשונו הק' וע"י תפילותיו
הקדושים, והציל את כל בני דורו מלטעות חלילה אחר המתחדשים
והמהרסים, והאיר כל פני תבל, אחר החורבן הנורא, ע"י ספריו
הקדושים, ה"ה ויואל משה, וקונטרס על הגאולה ועל התמורה, וש"ת
דברי יואל, ועל התורה ומועדים ועוד.

מסר נפשו באופן נפלאה, ועלה בידו להעמיד החינוך הישן על דרך ישראל סבא, כלי שום תערוכות אפילו משהו, רוח אפינו משיח ד' אשר אמרנו בצלו נחיה כגוים, סבא קדישא, חסידא ופרישא צדיק יסוד עולם כקש"ת

מזן רבינו יואל בן רבינו חנני' יו"ט ליפא טייטלבוים
וצוקללה"ה זי"ע

אבדק"ק אורשיווע, קראלע, סאטמאר, ומארי דארעא דישראל, ואח"כ ויה איתן מושבו בעיר וויליאמסבורג נלבסוף ימיו בקרית יואל מאנרא בארה"ב יע"א

נצחו אראלים את המצוקים ונשבה ארון האלוקים, ועלה בסערה השמימה, כיון כ"ו מנחם אב תשל"ט לפ"ק ובחד קטירא אתקטר ביה בקוב"ה

חלקת מחוקק ספון בקרית מלך רב, קרית יואל מאנרא ניו יארק יצ"ו כנסת ישראל מיללת איכה תרעה איכה תרכיץ בצהרים, ורוה"ק אף היא תשיב אמריה לה, צאי לך בעקבי הצאן ורעי את גדיותיך על משכנות הרועים, בנתיבי דרכיו הבהירים, אשר השאיר לנו אביר הרועים הלא המה כתובים, בספריו הקדושים המאירים והמזהירים, כשמש בצהרים, אשר כתב בדמו ובדמעות טהורים, לכבוד צור כל עולמים, להציל כל בית ישראל, ולהעמידם להיות עבדים להשי"ת לעולמי עולמים.

והספר הקדוש הזה יאיר עיניהם של ישראל להיות נאחזים ודבוקים בשיטתו הקדושה בכל העתים ובכל הזמנים, כאמונה הטהורה והברורה לנצח נצחים, ולהתרחק ולהתבדל מכל הרשעים, ופורקי עול מלכות שמים, ומכל מיני מתחדשים ומתחצפים ומהרסים, בגדרי הקדמונים הראשונים כמלאכים, ומסלפים דברי אלקים חיים, ולקיים כל התורה והמצות בשלימות כמו שנחנה לנו הקב"ה בהר סיני.

ואנו תפלה לאל נורא עלילה, שכמו שרבינו הקדוש בחיים חיותו על פני האדמה שפך כנחל דמעה, על עמו ונחלתו שה פזורה, שיהי ביכולת לעמוד נגד הרוח הסערה, של מינות וכפירה שהולך וסוער באופן נוראה, ובית ישראל כספינה בלב ים הולך ונטרפה, וכל הרוצים להנצל צריכים להיות אחוזים מאד בחזקה, ובמסירת נפש על דרך ישראל סבא, ובאמונה פשוטה וטהורה, כן ימליץ טוב בעדינו להלאה שיהי ביכולתינו לישאר על הדרך הקדושה, אשר ממנו לנו מורשה, ולהיות יהודים נאמנים באמת עד קץ הגאולה, שיהיה על ידי משיח צדקינו במהרה בימינו אמן.